

สถาบันวิจัยประชากร
และสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล

ประชากร และการพัฒนา

POPULATION AND DEVELOPMENT NEWSLETTER ISSN : 0125-5754
Website: www.ipsr.mahidol.ac.th/newsletter/

เดินนี้ตาย

หน้า 6-7

โครงการพักชำระหนี้กับแนวทางการสร้างเกษตรกรให้เป็นผู้มั่งคั่ง

โยธิน แสงดี
yothin.saw@mahidol.ac.th

นโยบายหนึ่งของรัฐบาลปัจจุบันคือ การพักชำระหนี้เกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เน้นให้เกษตรกรมีเวลาตัดสินใจในการลงทุน นโยบายนี้เริ่มสมัย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ช่วง พ.ศ. 2544-2547 ต่อมารัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช พ.ศ. 2551-2553 มีนโยบายนี้เช่นกัน แต่มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่มาก เพราะไม่มั่นใจความมั่นคงทางการเมืองของรัฐบาล ปัจจุบันเป็นโครงการพักชำระหนี้ พ.ศ. 2554-2557

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ให้ประเมินผลโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อย พ.ศ. 2554-2557 ที่ ธ.ก.ส. มีเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยแสดงความจำนง 563,417 ราย มีผู้เข้าร่วมฯ 423,551 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.17 เป็นกลุ่มผู้ไม่เข้าร่วมฯ 139,866 ราย หรือ ร้อยละ 24.83 สถาบันฯ ใช้การวิจัยแบบผสม ที่รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และศึกษาในเชิงคุณภาพเจาะลึกองค์ความรู้ทุกมิติของการเข้าร่วมฯ และไม่เข้าร่วมฯ ความพึงพอใจ การอบรมฟื้นฟูอาชีพ ผลเกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งรวบรวมข้อมูลแบบขนานไปกับการสำรวจ ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกคือ เกษตรกรผู้เข้าร่วมฯ เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมฯ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ประธานกลุ่มแม่บ้านและผลิตภัณฑ์ชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน ประธานกองทุนเงินสัจจะออมทรัพย์ เจ้าของร้านค้า นายทุนเงินกู้ยืมระบบ

จากการเก็บข้อมูลในจังหวัดที่มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการมากที่สุดของ ธ.ก.ส. คือ เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ บุรีรัมย์ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา สระบุรี กาญจนบุรี ชุมพร และตรัง ระหว่างวันที่ 3 มกราคม ถึง วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556 ผลเบื้องต้นที่พบระหว่างการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นข้อสังเกตจากภาคสนามของนักวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวม ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ และบุรีรัมย์ พบว่า เกษตรกรผู้เข้าร่วมฯ และไม่เข้าร่วมฯ ได้รับทราบข้อมูลโครงการฯ อย่างดี ทั้งหลักเกณฑ์ ขั้นตอน เงื่อนไข และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ จากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. และจากประธานกลุ่มสมาชิก ธ.ก.ส. ในหมู่บ้าน เข้าใจในข้อดี ข้อได้เปรียบ แนวทางปฏิบัติ การอบรมฟื้นฟูอาชีพระยะเวลา ฯลฯ

ผู้เข้าร่วมโครงการพิจารณาว่าเป็นผลดีต่อครอบครัวที่จะนำเงินออมเตรียมไว้เพื่อคินหนี้ ธ.ก.ส. ไปลงทุนประกอบอาชีพซื้อเครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร เครื่องสูบน้ำ รถแทรกเตอร์ขนาดเล็ก รถอีแต่น้ ท่อสูบน้ำ ฯลฯ ให้เหตุผลว่าต้องการมีเป็นของตนเอง ไม่ต้องจ้าง หรือ รอเช่า เป็นการลงทุนระยะยาว เนื่องจากการทว่าน ดำ ปลูก เก็บเกี่ยว และตลาดรับซื้อเกิดขึ้นตามฤดูกาล ทุกครอบครัวลงมือพร้อมกัน หากต้องคอยเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ จากคนอื่น “เหมือนอาศัยจมูกคนอื่นหายใจ” ทำให้กังวลและกดดันในการตัดสินใจ มีประสบการณ์ เตรียมดินซ้า เพาะปลูกซ้า ทำให้เก็บเกี่ยวซ้าส่งผลต่อราคาที่ควรขายได้ อย่างไรก็ตาม ไม่มีเกษตรกรหรือประชาชนผู้มีรายได้น้อยผู้ที่ได้รับพักชำระหนี้นำเงินที่เตรียมไว้เพื่อคินหนี้ซื้อที่ดินเพิ่มเพราะราคาที่ดินแพง

ยังมีการลงทุนอื่นๆ ที่เป็นการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เข้าร่วมฯ หลายรายกล่าวว่า เป็นโอกาสดีที่ได้ต่อเติมบ้านปรับปรุงให้ดูมั่นคงและแข็งแรง ที่น่าสนใจคือ ลงทุนกับการศึกษาของบุตร เช่น การให้เงินเป็นค่าอาหารกลางวันในวัยประถมและมีธยัมเพิ่มขึ้น ส่วนวัยประโยควิชาชีพและอุดมศึกษา ค่าใช้จ่าย อาทิ ค่าเครื่องแบบการแต่งกาย ค่าลงทะเบียน อุปกรณ์การศึกษา ค่าหอพัก ฯลฯ สามารถตัดสินใจต้องกังวลว่าต้องเตรียมไว้เพื่อคินหนี้ ข้อสังเกตคือ การพักชำระหนี้ช่วยให้ผู้เข้าร่วมฯ ตัดสินใจในการบริหารรายได้อย่างมั่นใจ

ประเด็นที่มีการหยิบยกกันขึ้นมาพูดในวงสนทนาบ่อยครั้ง คือ การซื้อรถมอเตอร์ไซด์ พบมากทุกที่ ระบุว่าเป็นการลงทุนในอาชีพ ช่วยให้ส่งสินค้าตรงเวลา ขับไปซื้อสินค้า ซื้ออุปกรณ์ อะไหล่ ฯลฯ ที่จำเป็นได้ทันใจ ติดต่องานสะดวก คนในครอบครัวใช้ได้ทุกคน ครอบครัวที่ซื้อให้บุตรเป็นพาหนะไปศึกษาในเมือง ช่วยประหยัดเวลาทั้งไปและกลับ สามารถมาทำงานบ้านและช่วยงานเกษตร เพราะกำลังแรงงานในบ้านมีน้อย ที่สำคัญไม่ต้องจ่ายค่าหอพักและรถยังใช้ได้อีกเมื่อถึงบ้าน

โครงการนี้ ยังมีประโยชน์ด้านภาวะสุขภาพจิต สำหรับผู้เข้าร่วมฯ เพราะมีต้องกังวลเรื่องหนี้มาก เพิ่มความมั่นใจและกล้าตัดสินใจในการลงทุน ทุ่มเทเวลากับการพัฒนากิจกรรมในอาชีพเพื่อให้ฐานะการเงินครอบครัวดีขึ้น มีเครือข่ายการพบปะเกษตรกรด้วยกันมากขึ้น เพราะไม่ต้องเก็บตัวเนื่องจากทุ่มเทไปกับการทำงานหาเงินคืนหนี้ หรือ คิดว่าจะกู้เงินจากนายทุนใดมาส่งหนี้ตามงวด อีกประเด็นที่เป็นคำตอบเชิงบวกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ การพักชำระหนี้ คล้ายมีผลต่อเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ปริมาณการซื้อและขายน้ำมันเป็นชนิดที่ใส่ขวดมีจำนวนขายต่อวันเพิ่มขึ้น แต่มีข้อโต้แย้งว่าจำนวนรถมอเตอร์ไซด์ใหม่เพิ่มขึ้นด้วย เป็นปรากฏการณ์ชัดเจน และเพิ่มขึ้นหลังจากการพักชำระหนี้

นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเจ้าของร้านชำบอกว่า ยอดขายของเนื้อวัว เนื้อหมู ปลาทู ไช้ไก่ ไช้เปิด มาม่า เครื่องดื่มชูกำลัง ขนมขบเคี้ยว เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ มีเพิ่มขึ้นไม่มาก ปริมาณบริโภคเหมือนเดิม สินค้าที่ขายเพิ่มขึ้นและลดลงแบบปกติ ที่น่าสนใจคือ ความศรัทธาของตลาดนัด มีผู้ซื้อและผู้ขายหนาแน่นมาก กลุ่มผู้เข้าร่วมฯ กล่าวว่า “มั่นใจในการจ่ายเงิน แต่ก่อนต้องคิดหน้า คิดหลัง ต้องเก็บเพื่อการใช้หนี้ แต่เมื่อได้พักหนี้ จะซื้ออะไรก็สะดวก” เช่นกันกลุ่มผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มกองทุนลัจจะออมทรัพย์ ให้ทัศนะเดียวกันว่า มีการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ และกองทุนลัจจะออมทรัพย์มากขึ้น สะท้อนว่าการพักชำระหนี้เหมือนมีผลทางบวกต่อเงินหมุนเวียนในชุมชนด้วย

ส่วนกลุ่มผู้มีสิทธิ์แต่ไม่เข้าร่วมฯ เหตุผล คือ ยอดหนี้คงเหลือไม่มาก เช่น ต่ำกว่าสามหมื่นบาท หากขายผลผลิตภายในปีเพาะปลูกจะสามารถคืนหนี้ได้หมด ไม่ต้องการมีหนี้ค้าง แต่ที่น่าสนใจสำหรับผู้มียอดหนี้ค่อนข้างสูงแต่ไม่ร่วมโครงการ เช่น มากกว่าห้าหมื่นบาท คือ “ไม่ชอบเพราะต้องเข้ารับการอบรมฟื้นฟูอาชีพ เบื่อการอบรม ขอสู้ด้วยการทำงานในอาชีพและสะสมเงินออมเพื่อใช้คืนหนี้”

จากข้อมูลเบื้องต้นที่น่าสนใจคือ ทั้งผู้เข้าร่วมฯ และไม่เข้าร่วมฯ ต่างมีปัญหาซื้อออมทรัพย์ อย่างน้อยครอบครัวละ 3 ธนาคาร เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และอีกหนึ่งแห่งคือ ธนาคารเอกชนที่มีในอำเภอ เหตุผลคือ ทุกครอบครัวต้องมีเงินออม เงินที่ออมจะเก็บไว้ใช้เมื่อจำเป็น เพราะไม่สามารถคาดคะเนอนาคตได้ มีการประกันชีวิต ผู้เข้าร่วมฯ บางรายกล่าวว่า “มีจำนวนเงินออมมากกว่าเงินที่เป็นหนี้ ที่เป็นหนี้เพราะลงทุน ไม่อยากเอาเงินออมมาใช้ เขามีให้กู้ ต้องใช้สิทธิ์ หากมีการปลดหนี้อาจโชคดี”

ข้อสังเกตจากการทำงานภาคสนาม คือ เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยที่เข้าร่วมฯ และไม่เข้าร่วมฯ เป็นผู้ขยัน มีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด หมุนเวียนเก็บเกี่ยวจำหน่ายได้เกือบทุกวัน เช่น ผักสวนครัวอายุสั้น ในที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่จะใช้ที่ดินผืนเดียวหมุนเวียนปลูกพืชอายุสั้น เช่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จะปลูกข้าว ยาสูบ ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ข้าวโพด บางแห่งปลูกมันแกว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย แต่บางแห่งลงทุนปลูกยางพาราที่แซมด้วยมันสำปะหลัง ผลไม้ที่เป็นไม้ยืนต้น เช่น ลำไย มะขามหวาน บางครอบครัว มีทั้งปอปลา ไร่นา-สวนผสม ลงทุนเลี้ยงสัตว์ เช่น โคโล่ง หมู มีความเชื่อมั่นในการบริหารความเสี่ยงของตน กล้ากู้เงินลงทุนตลอดทั้งๆ ที่หากจะไถ่ถอนปลดหนี้ สามารถทำได้แม้จะต้องประหยัดการใช้จ่ายบ้าง ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ชี้ให้เห็นแนวทางการสร้างเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยให้เป็นผู้มั่งคั่งว่า รัฐบาลต้องมีการพักชำระหนี้เป็นระยะๆ พร้อมกับต้องมีการประกันราคาพืชผล ส้มแม่สม ดอกเบญจประดับกันภัยผลผลิตควรต่ำ และต้องมีโครงการรับจำนำข้าวที่เมื่อยื่นจำนำต้องได้เงินทันที ไม่มีปัญหาเหมือนเป็นข้าว พร้อมกับเล่าต่ออีกว่า การพักชำระหนี้มีทั้งผลระยะสั้นที่พอมีเงินได้ใช้จ่ายในครอบครัว ลดความเครียด แต่ผลระยะยาวคือ มีเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตรที่ซื้อไว้เพราะได้พักหนี้ ได้ใช้เป็นของตนเองตลอดไป มีเวลาพอที่จะเก็บออมสะสมเพื่อส่งหนี้เมื่อครบกำหนด ดังนั้น หากมีโครงการฯ อย่างต่อเนื่องรับรองเกษตรกรไทยและผู้มีรายได้น้อยเป็นผู้มั่งคั่งแน่นอน

จะทักทายกันอย่างไรในภาษาอาเซียน

ประเทศ	คำเขียนภาษาอังกฤษ	คำเขียนภาษาไทย
กัมพูชา	Shuo Sa Dai	ซัวซไต
บรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย	Selamat Pagi	เซอลามัต ปาฮี (สวัสดิตอนเช้า)
	Selamat Siang	เซอลามัต เซียง (สวัสดิตอนเที่ยง)
	Selamat Sore	เซอลามัต ซอเร (สวัสดิตอนบ่าย/เย็น)
	Selamat Malam	เซอลามัต มาลาม (สวัสดิตอนกลางคืน)
ไทย	Sawasdee	สวัสดี
พม่า	Mingalar bar	มิงกาลา บาร์
ฟิลิปปินส์	Mabuhay	มาบูฮา
ลาว	Sabaidee	สะบายดี
สิงคโปร์	Ni Hao	หนีฮ่าว
เวียดนาม	Xin Chao	ซินจ่าว

ชาวโสมกับผู้นำสตรีคนแรก

อุณหภูมิมืดในเมืองในภูมิภาคเอเชียกำลังร้อนแรงไม่แพ้เหตุการณ์ “หน้าผาทางการคลัง” ในสหรัฐอเมริกา คือ การเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงในประเทศมหาอำนาจ เช่น จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ประเทศเล็กๆ แต่มีการพัฒนาประเทศแบบก้าวกระโดดจนมีผลให้ติดอันดับมียอดเงินลำดับที่ 14 ของโลก ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อเร็วๆ นี้ นางสาว ปาร์ค จิน ฮา ผู้สมัครชิงตำแหน่งได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรก สื่อทั้งในและนอกประเทศประโคมข่าวหลายแง่มุมว่าโฉมหน้าเกาหลีใต้จะไปทิศทางใด ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมืองภายใต้ ปาร์ค จิน ฮา วัย 60 ผู้เป็นบุตรสาวคนแรกของอดีตประธานาธิบดีปาร์ค จุง ฮา ผู้นำที่ได้ฉายาว่าเป็นเผด็จการและถูกลอบสังหารขณะที่ยังครองอำนาจ ปาร์ค จิน ฮามีชีวิตในวัยเยาว์ที่เผชิญหน้ากับความสูญเสียที่น้อยคนนักจะรับได้จากการที่พ่อและแม่ถูกลอบสังหาร เธอต้องเดินทางกลับจากฝรั่งเศสและทิ้งการเรียนทั้งหมด

62 ปี) เนื่องจากการแข่งขันในตลาดแรงงานเข้มข้นมาก ผู้ประกอบการจ้างให้ออก เหตุเพราะมีประชากรวัยแรงงานในช่วงวัยกลางคนจำนวนมาก ผู้ประกอบการจึงมุ่งการจ้างงานไปที่แรงงานอายุต่ำกว่า และแรงงานที่มีค่าแรงถูกกว่า เช่น แรงงานจากจีน และเวียดนาม การจ้างแรงงานอายุต่ำกว่ายังทำให้ผู้ประกอบการไม่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมมากเท่าที่ต้องจ่ายให้กับแรงงานสูงวัยกว่า ประชากรราว 7 ล้านคน ที่เกิดในยุค baby boom (2498-2506) ไม่มีเงินออมหลังเกษียณ และหาทางออกด้วยการทำธุรกิจเล็กๆ หรือหยิบยืมจากเพื่อน ภายในอีก 10 ปี ข้างหน้า ประชากรยุค baby boom ราว 3 ล้านคน จะเกษียณ ทำให้รัฐคิดหนักว่าจะดูแลประชากรกลุ่มนี้อย่างไร ในฐานะผู้สร้างชาติจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจในอดีต ขณะนี้ รัฐจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ ราว 7,800 บาทต่อเดือน (เปรียบเทียบกับผู้สูงอายุไทยรับเบี้ยผู้สูงอายุราว 500-1000 บาทต่อเดือน) และที่เป็นปัญหาหนักหนาสาหัส คือ ร้อยละ 72 ของประชากรที่มีอายุมากกว่า 65 ปี เป็นผู้ไม่เข้าข่ายได้รับเงินยังชีพ เนื่องจากไม่อยู่ในระบบกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2541

ปาร์ค จิน ฮา ประธานาธิบดีหญิงคนแรก

ปาร์ค จิน ฮา ในฐานะผู้นำประเทศที่มีประชากรราว 50 ล้านคน เป็นประเทศในกลุ่มที่มีอัตราเจริญพันธุ์ต่ำที่สุดในโลก และมีการคาดประมาณว่าจำนวนประชากรจะคงที่ในปี 2023 หรือจะมีประชากร ราว 52.6 ล้านคน

คู่แข่งช่วงลงเลือกตั้ง

ปัญหาประชากรที่ทำทนายสำหรับผู้บริหารประเทศคนใหม่คือ คนเกิดน้อยและประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสถิติแสดงจำนวนประชากร ระหว่าง ปี 2498 ถึง ปี 2552 ประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.3 เป็นร้อยละ 10.7 ปัญหาที่ตามมาคือ การต้องออกจากงานก่อนวัยเกษียณ (อายุ

ยังมีความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจที่คนเกาหลีฝากความหวังเพื่อที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงคือ จะทำอย่างไรให้ช่องว่างระหว่างผู้หญิงและผู้ชายลดลงในเชิงเศรษฐกิจ ปัจจุบันนี้ผู้หญิงร้อยละ 39 มีรายได้ต่ำกว่าชาย ซึ่งเป็นตัวเลขแสดงช่องว่างสูงที่สุดในกลุ่มประเทศพัฒนา จากการจัดลำดับของ The Organisation for Economic Co-operation and Development มีผลการวิจารณ์จากนโยบายช่วงหาเสียงของ ปาร์ค จิน ฮา ว่าไม่กล้าแตะเรื่องนี้อย่างจริงจัง มีเพียงนโยบายรักษาพยาบาลที่จะเปิดให้บริการถึง 4 ทุ่ม สำหรับคนทำงานกะดึก จะสนับสนุนการศึกษาไม่เสียค่าใช้จ่ายจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ครอบคลุมถึงลูกคนที่ 3 แต่นโยบายดังกล่าวไม่โดนใจประชาชนเพราะคนเกาหลีมีลูกน้อยอยู่แล้ว

เป็นเรื่องน่าจับตามองว่า ประเทศยักษ์ใหญ่ทางเศรษฐกิจที่มีส่วนแบ่งในตลาดการผลิตระดับโลก จากการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร อุตสาหกรรมรถยนต์ ส่งขายทั่วโลก (ระบอบมาถึงประเทศไทยด้วย) กำลังสะดุดขาตนเองหรือไม่ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน

สมัครสมาชิกจดหมายข่าวฯ ออนไลน์ฟรี ได้แล้ววันนี้

ผู้ที่ต้องการอ่านจดหมายข่าวฯ ออนไลน์ กรุณาไปที่เว็บไซต์ www.ipsr.mahidol.ac.th/newsletter กรอกอีเมลของท่าน ระบบจะส่งอีเมลมาถึงท่าน โปรดคลิกลิงค์ที่แนบไปในอีเมลเพื่อยืนยันการเป็นสมาชิก เพียงเท่านี้ ท่านจะได้อ่านจดหมายข่าวฉบับล่าสุดเร็วกว่าใคร

สถานะของประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์

แม้ว่าประเทศไทยได้บังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา กลับพบว่า สถานการณ์การค้ามนุษย์และเด็กหญิงเข้าสู่ธุรกิจการค้าประเวณี ไม่ว่าจะเป็นการบังคับ ล่อลวง หลอกกลวง กักขัง เอาไรต์ เอาเปรียบ ยังเป็นสถานการณ์ที่รุนแรง รายงานระดับโลกว่าด้วยการค้ามนุษย์ในปีที่ผ่านมา (Trafficking in Persons – TIP Report 2012) ยืนยันว่าประเทศไทยถูกประเมินโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้อยู่ในกลุ่มประเทศ Tier 2-Watch List คือ เป็นประเทศที่ถูกจับตามองเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ รัฐบาลไทยถูกเตือนว่ายังไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลขั้นต่ำว่าด้วยการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ เพราะการจับกุมคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ยังเป็นปัญหาหนักหน่วงอยู่ ประเทศไทยจึงถูกจัดไว้ในกลุ่มประเทศที่ถูกจับตามองในเรื่องนี้เป็นพิเศษมาสามปีติดต่อกัน คือ ตั้งแต่ปี 2553, 2554 และ 2555 ถ้าเรายังไม่ชิงชังกับปัญหาการค้ามนุษย์ คาดว่าเราอาจจะถูกลดอันดับให้อยู่ในกลุ่มประเทศ Tier 3 นั่นหมายความว่าเราอาจเป็นประเทศที่ถูกมาตรการกีดกันด้านการค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้

สถิติการจับกุมคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในประเทศไทยที่รายงานไว้ใน Trafficking in Persons Report 2012 มีตั้งแต่วันที่ 2553 ดำรวจจับกุมสอบสวนไว้ 70 คดี มีการพิพากษาผู้กระทำความผิดจริงฐานการค้ามนุษย์จำนวน 79 ราย ส่วนปี 2554 มีจำนวนคดีค้ามนุษย์ที่ตำรวจจับกุมสอบสวนทั้งสิ้น 83 คดี ในจำนวนนี้ 67 คดี เป็นคดีค้าหญิงเพื่อธุรกิจทางเพศ ส่วน 16 คดี เป็นคดีค้ามนุษย์ด้านแรงงาน แต่มีผู้ที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ในชั้นศาลจำนวน 67 ราย ผู้ที่กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นคนสัญชาติไทย ซึ่งตัวเลขดังกล่าวต่ำกว่าความเป็นจริงมาก

ปัจจุบันสถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทยมีความรุนแรงและความซับซ้อนมากขึ้น เราเปลี่ยนจากประเทศที่เคยส่งออกมนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิง เข้าสู่ธุรกิจการค้าประเวณี มาเป็นประเทศต้นทาง ประเทศปลายทาง และประเทศทางผ่าน ยังพบอีกว่า ความเข้าใจของรัฐบาล ของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทุกระดับ ตลอดจนของสังคมไทยโดยรวม เกี่ยวกับการค้ามนุษย์และในกฎหมายการค้ามนุษย์ยังอยู่ในระดับที่น่ากังวล ทำให้ความตระหนักในปัญหานี้ยังมีน้อย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ที่ถูกตราขึ้นเพื่อแก้ไขจุดอ่อนของพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ยังไม่ค่อยผลิดอกออกผลนัก ทั้งๆ ที่พระราชบัญญัตินี้ กำหนดลักษณะความผิดของการกระทำที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลทุกเพศทุกวัย และครอบคลุมวิธีการค้ามนุษย์อันหลากหลายซับซ้อน ได้แก่ การนำบุคคลมาค้าประเวณี การบังคับ ถ่ายภาพโป๊ การบังคับใช้แรงงาน การบังคับให้ขอทาน การขาย อวัยวะ หรือ การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบแบบอื่นๆ

ประเทศไทยจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น เพราะต้องทำตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และการปฏิบัติตามพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ที่ประเทศไทยไปลงนามไว้ บวกกับการเคลื่อนไหวผลักดันของนักสิทธิสตรีของไทยเอง ที่เห็นว่ากฎหมายอาญาเดิมที่เกี่ยวข้องมีช่องว่าง เพราะมุ่งไปที่การลงโทษผู้หญิงที่ถูกค้ามนุษย์ มากกว่าเน้นการป้องกันปัญหาและคุ้มครองสิทธิผู้หญิงในฐานะผู้เสียหายจากขบวนการค้ามนุษย์ กฎหมายใหม่จึงให้ความสำคัญกับการป้องกันและคุ้มครองผู้หญิงและเด็กหญิงที่ได้รับความเสียหายจากการค้ามนุษย์ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังเน้นความร่วมมือในการทำงานแบบทีมสหวิชาชีพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แต่ในทางปฏิบัติพบว่าเจ้าพนักงานในสายงานยุติธรรมยังไม่ละทิ้งวิธีการทำงานแบบเก่า เนื่องจากยังไม่เข้าใจหลักการของกฎหมายใหม่ อีกทั้งการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นแบบสหวิชาชีพยังเกิดน้อย นอกจากนี้ เจ้าพนักงานบางส่วนยังใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่มีขอบแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าผู้หญิงและเด็กหญิง ทั้งหมดนี้จึงเป็นเหตุผลที่อธิบายว่าทำไมประเทศไทยจึงถูกจัดสถานะให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่ต้องถูกจับตามองเป็นพิเศษในการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ตอบดีๆ มีรางวัล

คำถาม “ประชากรและการพัฒนา” ปีที่ 33 ฉบับที่ 2

“ปัจจุบันประชากรในกลุ่มประเทศอาเซียน มีทั้งหมดกี่ล้านคน”

เฉลย : 601 ล้านคน

รายชื่อผู้ที่ตอบถูกและได้รับรางวัล กรุงเทพฯ : ธนโชค กุศลวิศิษฐ์กุล; ภัทราพร จินน้อย; อัมพร ลมสูงเนิน
ขอนแก่น : ปรีชา สมอคำ นครราชสีมา : ไพบูลย์ ธีระเรืองรัตน์

รายชื่อผู้ที่ตอบถูก กรุงเทพฯ : พฤตธานันต์ ศรีวงศ์เสียง; สรภพ รัตแก้ว; สนั่น รัตแก้ว

คำถาม “ประชากรและการพัฒนา” ปีที่ 33 ฉบับที่ 3

“ปัจจุบันนอกจากประเทศไทยแล้ว ให้บอกชื่อประเทศที่มีผู้นำเป็นสตรีมาอีก 3 ประเทศ”

ส่งคำตอบมายัง “ประชากรและการพัฒนา” ตามที่อยู่ในหน้า 12 หรืออีเมล nampong.chi@mahidol.ac.th ภายในวันจันทร์ที่ 15 มีนาคม 2556

ประกาศรายชื่อผู้ตอบถูก และได้รับรางวัลในฉบับหน้า “ประชากรและการพัฒนา” ปีที่ 33 ฉบับที่ 4 (เมษายน-พฤษภาคม 2556)

องค์ความรู้ด้านอาหารและโภชนาการของแม่และเด็ก

ในมุมมองของนักสังคมศาสตร์ และนักมานุษยวิทยา การบริโภคอาหารและโภชนาการเป็นเรื่องของสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์⁽¹⁾ ที่มีการสั่งสมและถ่ายทอดมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจนเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่าอาหารไทยมีจุดกำเนิดพร้อมกับการตั้งชนชาติไทย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามยุคของประวัติศาสตร์ และมีการปรับเปลี่ยนไปสู่ความเป็นสมัยใหม่⁽²⁾

แบบแผนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและโภชนาการแบ่งเป็น 2 มิติ

1) มิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรม หลักฐานสำคัญได้มาจากศิลาจารึก และวรรณคดี บันทึกเอกสาร บันทึกของบาทหลวง และชาวต่างชาติ ตำรากับข้าวของไทยกล่าวถึงอาหารของคนทั่วไป ซึ่งไม่พบว่ามีกรกล่าวถึงแบบแผนการบริโภคอาหารและโภชนาการแม่และเด็ก อาหารไทยในยุคสุโขทัยจนถึงรัตนโกสินทร์มีแต่เพียงอาหารคาว และอาหารหวานเท่านั้น ส่วนอาหารว่างได้เข้ามาในรัตนโกสินทร์โดยได้รับอิทธิพลจากชาติตะวันตกและตะวันออก และถึงแม้ปัจจุบันวัฒนธรรมการบริโภคจากต่างประเทศจะเป็นที่นิยมและมีตำราอาหารอย่างแพร่หลาย แต่แบบแผนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและโภชนาการของคนทั่วไปยังคงความมีอัตลักษณ์ และสืบสานความเป็นไทยได้อย่างชัดเจน

2) มิติการพัฒนาทางด้านวิชาการสู่ความทันสมัย แบ่งเป็น 4 ยุค 1) ยุคบุกเบิกสู่มิติแห่งความทันสมัย โดยอ้างอิงหลักฐานจากผลการสำรวจของ Zimmermann⁽³⁾ ซึ่งนำมาขยายและต่อยอดผลงานโดยนักวิชาการไทย⁽⁴⁾ มีผลสรุปที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านอาหารและโภชนาการของกลุ่มเด็กและหญิงหลังคลอดและบุคคลทั่วไป ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนำมาวางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านโภชนาการอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ตามหลักวิทยาศาสตร์ให้แก่กลุ่มประชาชนทั่วไป ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยตอกย้ำความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและโภชนาการของแม่และเด็กโดยตรง 2) ยุคแห่งการจัดระบบ และโครงสร้างรองรับงานด้านอาหารและโภชนาการจากองค์การระหว่างประเทศ นำมาสู่การขยายขอบเขต และเนื้อหาสาระที่สำคัญด้านอาหารและโภชนาการมากยิ่งขึ้น 3) ยุคทองของงานด้านอาหารและโภชนาการของแม่และเด็ก ปัญหาการขาดสารอาหารในกลุ่มแม่และเด็กเป็นปัญหาที่เร่งด่วนที่นำมาขับเคลื่อนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 โดยการบูรณาการ 4 กระทรวงหลัก และผนวกวาระสำคัญทางด้านสุขภาพขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดการสร้าง

เสริมพลังซึ่งกันและกัน 4) ยุคแห่งการเข้าร่วมวาระโลกอย่างสมบูรณ์ โดยประเทศไทยให้คำรับรองปฏิญญาแห่งสหประชาชาติในการประเมินผลการพัฒนาความก้าวหน้า ความสำเร็จ และความท้าทายในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งทำให้งานทางด้านอาหารและโภชนาการแม่และเด็กได้ถูกนำเข้าสู่วาระโลกอย่างสมบูรณ์

จากการประเมินการบริโภคแบบแผนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร โดยการประเมินสัดส่วนการได้รับพลังงานจากโปรตีน ไขมัน และ คาร์โบไฮเดรต (แป้ง ข้าว) ของประชากร ในการสำรวจการบริโภคก่อน พ.ศ. 2529 พบว่า หญิงมีครรภ์และให้นมบุตรในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทได้รับพลังงานและโปรตีนต่ำกว่าเกณฑ์การสำรวจต่อมา พ.ศ. 2538 และ 2546 พบว่า การบริโภคในภาคกลาง และภาคใต้ ดีขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันโรคอ้วนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในหญิงวัยผู้ใหญ่ จึงควรมีการกำกับไม่ให้สัดส่วนพลังงานจากไขมันสูงไปกว่านี้ ในช่วงระยะเวลา 20-25 ปีที่ผ่านมา แบบแผนการรับประทานอาหารของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปมากตามการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอาหาร ระบบการตลาด การกระจายสินค้า และการเข้าถึงอาหารของชุมชนชนบท รวมทั้งการเปิดกว้างทางธุรกิจอาหารจากทางตะวันตก อาจทำให้การบริโภคอาหารของหญิงมีครรภ์และให้นมบุตรดูจะเปลี่ยนไปในทิศทางเดียวกับกลุ่มวัยอื่นด้วย^(5, 6)

วัฒนธรรมและชนบทรอบนิยมนิยมประเพณีเกี่ยวกับบริโภคนิสัยในแต่ละสังคมอาจแยกตามประโยชน์และโทษ ประเพณีที่ส่งเสริมสุขภาพ ผู้ที่ปฏิบัติตามอาจได้รับผลดีต่อสุขภาพไม่จำเป็นต้องยกเลิก แม้ว่าแตกต่างจากแนวคิดสมัยใหม่ อาจยอมรับได้⁽⁷⁾ แต่ประเพณีที่ให้โทษ เช่น การงดรับประทานอาหารหลังคลอด หากปฏิบัติจริงอาจทำให้หญิงให้นมลูกขาดสารอาหารหรือร่างกายไม่สมบูรณ์มีน้ำหนักเพียงพอที่จะเลี้ยงลูกได้ ควรต้องได้รับการแก้ไข ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจในระดับชาติ สามารถนำเสนอข้อมูลภาพรวมของแบบแผนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารและโภชนาการของแม่และเด็ก แต่ไม่สามารถสะท้อนข้อมูลเชิงพฤติกรรมในระดับลึกได้ ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงบูรณาการความรู้ด้านสังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการเข้าด้วยกันเพื่อให้ผลการวิจัยมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1. เปลี่ยน ภาสกรวงศ์. (2470). แม่ครัวหัวป่าก์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างสมุด สำเพ็ง.
2. Counihan. C and Esterik P.V. (1997). Food and Culture: A Reader. New York and London.: Routledge.
3. Zimmermann, C. C. (1931). Siam Rural Economic Survey 1930-31. Bangkok: The Bangkok Times Press, Ltd.
4. ยงค์ ชุตินา 2482 อ่างโนวิมะ วีระไวทยะ และ สง่า ตามาพงษ์. (2545). วิวัฒนาการงานโภชนาการ. กรุงเทพมหานคร: กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
5. กรมอนามัย. (2538). รายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2538: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
6. กรมอนามัย. (2546). รายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2546: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
7. เบญจมา ยอดดำเนิน. (2529). บริโภคนิสัยและชนบทรอบนิยมนิยมประเพณีในการบริโภคอาหาร. ใน กฤตยา อาชวนิจกุล, จรรยา เศรษฐบุตร, และเบญจมา ยอดดำเนิน(บรรณาธิการ), ทฤษฎีและการศึกษาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

เดินหนีตาย

อังคารที่ 1 มกราคม 2556

กาลเวลาผ่านไปไวเหมือนโกหก เมื่อปลายปี 2554 นำยั้งท่วมเข้าไปในบ้านผมที่ศาลายาถึงระดับเอว ต้นปีกลายผมยังวนอยู่กับการทำความสะอาดและซ่อมบ้านที่เสียหายเพราะน้ำท่วม ปีที่แล้วเป็นปีที่เรามีความสุขด้วยกันทั้งปี เพราะเลขปี พ.ศ.ออกเสียงเป็นเสียงหัวเราะว่า ฮ่า ฮ่า ฮ่า แถมยังหัวเราะคุณสองเสียด้วยคือเป็นปี สอง ห้า ห้า ห้า

ปีกลายตรงกับ ค.ศ.2012 เอา 4 ทารได้ลงตัวจึงเรียกว่าเป็นปีอธิกสุรทิน คือเป็นปีที่เดือนกุมภาพันธ์มี 29 วัน ทั้งปีจึงมี 366 วัน ปีที่แล้วนับเป็นปีที่มีตัวเลขนำต้นต้น วันที่ 12 เดือน 12 (ธันวาคม) ปี 12 (12/12/12) เป็นเลขสวย มีคนจัดพิธีแต่งงานกันมากมาย ได้ข่าวว่าห้องจัดงานตามโรงแรมใหญ่ในกรุงเทพฯ ถูกจองจัดงานแต่งงานเต็มหมด อีก 9 วันต่อมาถึงวันที่ 21 เดือน 12 ปี 12 (21/12/12) ก็ถึงกำหนดวันสิ้นโลก เพราะเป็นวันสิ้นสุดของปฏิทินชาวเผ่ามายัน ผู้คนจำนวนมากเชื่ออย่างนั้นและต่างวิตกกังวล แต่ปรากฏว่าวันสิ้นโลกผ่านไปโดยโลกยังอยู่เป็นปกติ โลกไม่แตกตามคาด เป็นเหตุการณ์ที่คล้ายกับเมื่อ 12 ปีก่อนตอนที่เปลี่ยนสหัสวรรษจาก ค.ศ. 1999 เป็นปี 2000 ตอนนั้นคนก็กลัวกันมากกว่าจะเกิดวิฤตินานาประการ แล้ววันขึ้นสหัสวรรษใหม่ก็ผ่านไปโดยไม่มีอะไรเกิดขึ้น เหมือนกับวันสิ้นโลกเมื่อ 2 อาทิตย์ที่แล้ว

นับเป็นสิลันของโลก ที่เปลี่ยนวันเปลี่ยนปีก็มีอะไรมาให้ผู้คนได้ตื่นเต้นกันเล่น

เดินเช้าแรกของปี

เมื่อเช้านี้ ผมเดินออกกำลังกายในสนามกีฬาของมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ตามกิจวัตรที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำทุกเช้า (ยกเว้นวันที่ฝนตก และวันที่ต้องเดินทางออกนอกพื้นที่แต่เช้า) แต่วันนี้ผมมาถึงสนามค่อนข้างสาย แปดโมงแล้วแสงแดดเริ่มแรงขึ้น

เหตุการณ์ธรรมชาติของวันขึ้นปีใหม่ยังคงเป็นปกติเหมือนเช่นทุกวันที่ผ่านมา ดวงอาทิตย์ยังคงขึ้นทางทิศที่เรานานานามว่า “ทิศตะวันออก” จะมีสิ่งผิดปกติไปบ้างก็คงเป็นที่เช้าววันนี้ผมเดินอยู่ในสนามกีฬาคนเดียว ปกติทุกๆ เช้าจะมีคนรักสุขภาพมาเดินวิ่งออกกำลังกายที่สนามกีฬาแห่งนี้บลิบคน หรือว่าเป็นเพราะผมมาสาย คนอื่นๆ มา แล้วก็กลับกันไปหมดแล้วหรือว่า พวกเขาฉลองปีใหม่งานจนตึกตื่น จึงนอนชดเชยไม่ตื่นขึ้นมาตอน

ผมชอบเดินที่สนามกีฬาแห่งนี้เพราะลู่วิ่งไปด้วยพื้นสังเคราะห์ ราบเรียบและสม่ำเสมอ เดินแล้วนุ่มเท้า ไม่ต้องกลัวสะดุดอะไร แต่ละลู่มีเส้นขีดแบ่งลู่ไว้ชัดเจน มีเลขกำกับไว้ทั้ง 8 ลู่ สนามกีฬามาตรฐานทุกแห่งลู่วิ่งรอบหนึ่งจะมีระยะทาง 400 เมตร เพราะฉะนั้น ถ้าเดินในสนามกีฬามาตรฐานอย่างนี้

เราก็รู้ระยะทางได้ และเราก็จะคำนวณอัตราความเร็วของการเดินของเราได้ ผมเคยเดินวันละ 10 รอบสนาม ซึ่งก็จะได้ระยะทาง 400 x 10 เท่ากับ 4,000 เมตร หรือ 4 กิโลเมตร เตียวนี้อายุมากขึ้น จึงต้องรองกับตัวเองขอลดราคาดลง เหลือเดินวันละ 8 รอบสนาม คิดเป็นระยะทาง 3.2 กิโลเมตร ใช้เวลา 38 นาทีคำนวณได้ว่าผมใช้ความเร็วในการเดินประมาณ 5 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

เคยได้ยินผู้รู้กล่าวว่า การเดินเพื่อออกกำลังกายต้องเดินเร็วอย่างต่อเนื่อง ให้รู้สึกเหนื่อย ต้องให้เหงื่อออก ถ้าเดินช้าๆ แบบเดินลอยชาย หรือมัวแต่เดินกินลมชมธรรมชาติอยู่แล้วละก็ทำนองว่า “เสียของ” คือ เดินเสียเวลาเปล่า ไม่บังเกิดผลดีต่อสุขภาพของผู้เดินมากนัก

เมื่อได้ฟังผู้รู้พูดดังนั้น ในตอนแรกผมก็ใจเสีย ล้อตล่ำเดินเป็นกิจวัตรประจำวันอย่างนี้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 หรือ พ.ศ.2543 นับถึงวันนี้ก็เป็นเวลา 12 ปีแล้ว ในช่วงแรกๆ ผมเดินวันละเกือบชั่วโมง ไม่ได้ลดทอนระยะเวลาเดินให้เหลือเพียง 40 นาทีอย่างทุกวันนี้ด้วยซ้ำ ถ้าเดินช้าด้วยอัตรา 5 กม./ชม. อย่างนี้เป็นการ “เสียของ” ระยะทางที่ผมเดินปีละประมาณ 1,000 กิโลเมตร ลิปปีก็เป็นระยะทางถึงหมื่นกิโลเมตร พอๆ กับเดินรอบประเทศไทยได้สักสองสามรอบก็เสียไปโดยไม่เกิดประโยชน์ใดๆ เลยละสิ

อย่าเสียใจ เดินช้าไปก็ไม่เสียของ

ผมคิดมากอยู่เหมือนกันเรื่องการเดินออกกำลังกายของตัวเอง เป็นเรื่องธรรมดาคนละคน เมื่อลงทุนทำอะไรไปแล้ว เราก็ย่อมหวังที่จะได้ผลตอบแทนกลับคืนมาบ้าง เราลงทุนเดินช้าๆ เปลี่ยนชุดแต่งกายเป็นชุดเดิน หาถุงเท้ารองเท้ากีฬาดี มาใส่ลงทุนเดินเป็นประจำทุกเช้าอย่างนี้แล้ว อาจจะ “เสียของ” จริงๆ อย่างที่ท่านว่าก็ได้ เพราะผมเดินมาไกลนับหมื่นกิโลแล้ว คอเลสเตอรอล ไตรกลีเซอไรด์ก็ยังไม่ลด เอชดีแอล หรือคอเลสเตอรอลชนิดดีก็ยังไม่เพิ่ม พุงของผมที่ป่องเหมือนผู้หญิงท้องเก้าเดือนอยู่อย่างไร ก็อยู่อย่างนั้น จนมีเพื่อนให้สมญานามผมว่าเป็น “ชายวัยทอง ท้องเก้าเดือน” เดินมานับหมื่นกิโลแล้ว รูปลักษณ์ยังคงเหมือนสตรีมิครรรักษ์แกไม่ยอมคลอดลัทธิ

แล้วจะทำอย่างไรดีล่ะ เพื่อไม่ให้เสียของ จะเปลี่ยนเป็นวิ่งเหยาะๆ หรือจ็อกกิ้ง ผู้รู้ท่านก็กล่าวอย่างไม่เหมาะกับผู้สูงอายุ เพราะแรงกระแทกเมื่อเท้ากระทบพื้น จะทำให้กระดูกโดยเฉพาะส่วนที่เป็นข้อต่อ ทั้งข้อเท้าและข้อเข่าเสียหายได้

ถ้าเช่นนั้น จะทำอย่างไรดีล่ะ ในที่สุดผมก็ให้คำตอบแก่ตัวเองว่า **“ก็ทำให้ได้สิ ดีที่สุด”** ทำให้พอใจกับสิ่งที่เราทำอยู่ เราชอบของเราแบบนี้ จะให้เดินเร็วขึ้นอีกสักหน่อยคงพอได้ แต่จะให้เดินเร็วต่อเนื่องถึงขนาดหัวใจเต้นตุบตุบแรงๆ แล้วเหนื่อยจนเหงื่อโชกกาย เราก็ไม่อยากจะลงทุนลงแรงถึงขนาดนั้น

เดี๋ยวนี้ ผมเดินเร็วขึ้นใช้ทำเดินที่ตำราบอกว่าเป็นการเดินแบบแอโรบิค คือ ตัวตรง แขนงอ 90 องศาตรงข้อศอกตลอด การเดิน ก้าวเท้ายาวๆ รักษาความเร็วให้สม่ำเสมอ เดินด้วยท่านี้ไม่เหนื่อยแต่ก็พอได้เหงื่อซึมๆ

ผมมีความสุขในการเดินตอนเช้า เดินไปก็คิดไป เรื่องที่คิดเวลาเดินก็มักไม่ใช่ปัญหาหนักสมอง คิดเรื่องงานบ้าง คิดเรื่องประสบการณ์ดีๆ ที่พบมาในชีวิตบ้าง เคยเดินร้องเพลง ทั้งร้องออกเสียงและร้องในใจ เคยเดินไปสวนมนต์ไป หลายครั้งที่แต่งกลอนได้เวลาเดิน และที่ตีมากที่สุด อีกอย่างหนึ่ง คือ อากาศบริสุทธิ์ยามเช้า สูดเข้าไปแล้วทำให้เราสดชื่นยิ่งขึ้น

เมื่อยังไปเดินเป็นประจำที่พุทธมณฑล ผมชอบธรรมชาติและต้นไม้ที่นั่น เข้าตรูได้ยึนกร่องประสานเสียง ได้ยึนเสียงกระรอกร้องกร้อกรอกอยู่ตามต้นไม้ มีความสุขที่ได้เห็นความงดงามของพระพุทธรูปปางลีลา **“พระศรีศากยทศพลญาณ ประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์”** จากมุมต่างๆ และได้เห็นผู้คนมากมายมาเดินออกกำลังกายด้วยอัตราไม่เร็วนักเช่นเดียวกับเรา

ผมเห็นข้อดีอีกอย่างหนึ่งของการเดินไม่เร็วอย่างที่ผมทำอยู่ เมื่อไปค้างแรมต่างจังหวัด ผมจะทำโอกาสเดินยามเช้า การออกเดินตอนเช้าทำให้ผมได้เห็นสิ่งที่คิดว่าไม่มีโอกาสได้เห็นถ้าไม่ใช้ชีวิตเดิน ในเมือง ผมได้เห็นชีวิตของคนเมืองนั้น ยามเช้าได้เดินเข้าไปในตลาดสด เห็นสินค้าอาหารที่วางขาย ผ่านร้านค้ารถเข็นขายอาหารเช้า ได้เห็นชีวิตผู้คนตามชอกมุมเมืองที่ไม่มีทางจะเห็นได้ถ้าเรานั่งรถผ่านไปตามถนนอย่างรวดเร็ว

ตามชนบท ผมได้เห็นธรรมชาติยามเช้าของท้องถื่นนั้น ต้นไม้ ดอกหญ้า และผู้คน ยามเช้าชนบททุกแห่งจะมีอากาศ

สดชื่น ข้อไม่ดีของการเดินในชนบท คือ สุนัขบางตัวที่ไม่เป็นมิตรกับคนแปลกหน้า แม้เราจะพูดจากับเขาอย่างเป็นมิตร บางทีเขาก็ไม่เล่นด้วยและไม่ฟังเรา ยิ่งถ้าพวกเขาอยู่กันหลายตัวและเห็นเราไม่มีอาวุธ ก็อาจมีตัวที่นิสัยไม่ดีแสดงความเป็นผู้นำอวดเพื่อนด้วยการนำพวกเห่ากรรโชกหรือรีเข้าใส่ ประสบการณ์เช่นนี้เป็นบทเรียนสอนให้ผมรู้ว่า ถ้าจะเดินยามเช้าในพื้นที่ที่มีสุนัขแล้ว ให้หาท่อนไม้ขนาดเหมาะสมถือติดมือไปด้วย เดินไปกวัดแกว่งอาวุธท่อนไม้ไปก็เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับการออกกำลังกายของเราขึ้นมาอีกนิดหนึ่ง

ผลของการเดินออกกำลังกาย

ขณะนี้ยังประเมินไม่ได้ว่าการเดินยามเช้าที่ทำมาเป็นประจำเกินสิบปีของผม จะมีผลต่อสุขภาพมากน้อยอย่างไร ผมยังไม่ได้คิดถึงตัวชี้วัดของผลกระทบที่จะได้รับการเดินนี้ ผมยังไม่ได้หาวิธีเปรียบเทียบว่าถ้าผมไม่มีพฤติกรรมเดินเป็นประจำเช่นนี้แล้วอะไรจะเกิดขึ้น มีโรคภัยไข้เจ็บอย่างไรหรือไม่ ถ้าไม่ได้เดิน น้ำหนักตัวใกล้ 80 กิโลกรัมอย่างที่เป็นอย่างทุกวันนี้ จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปกว่านี้หรือไม่อย่างไร

ทุกวันนี้ผมพยายามเกลี้ยกล่อมชักชวนให้ตัวเองเชื่อว่า **“เรากำลังเดินหนีความตาย”** แม้เราจะรู้ดีว่าไม่มีใครหนีความตายได้พ้น คนเราเกิดมาแล้วต้องตาย อย่างผม นานที่สุดแล้วก็มิชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกิน 40 ปี ความตายก็จะไล่ทัน หรือเร็วที่สุดก็อาจเป็นวันนี้ พรุ่งนี้ หรือในปีนี้ ปีหน้าที่ผมจะต้องจากโลกนี้ไป

ความตายกำลังตามหลังเรามาติดๆ ผมเชื่อว่าที่ผมเดินออกกำลังกายและออกกำลังใจอยู่ทุกวันนี้เป็นการเขยิบหนีความตายให้มีระยะห่างออกมาอีกสักหน่อย เท่ากับผมไม่ยอมอยู่นิ่งไม่ปล่อยให้ความตายก้าวเข้ามาถึงตัวได้ง่ายเกินไป

ไม่รู้ว่าจะมีแรงเดินยามเช้าเพื่อหนีความตายอย่างนี้ไปได้อีกนานเท่าไร

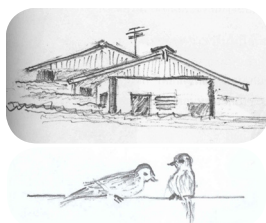
ผมรู้ว่าเมื่อแก่ตัวลง สังขารก็ย่อมเสื่อมลง แม้ใจอยากจะเดิน แต่วันหนึ่งสังขารย่อมไม่เอื้อให้เราเดินได้ตลอดไป

เช้าวันหนึ่ง เมื่อตื่นขึ้นมาแล้ว ผมคงจะบอกตัวเองว่า **“วันนี้เราเดินต่อไปไม่ไหวแล้ว”** หรือไม่กี่... เช้าวันหนึ่งผมก็ไม่ตื่นขึ้นมาเดินอีกต่อไป

ขบวนรถไฟสายน้ำตก โดย โมด บางปะกง กลายเป็น **หนังสือหายาก** เพราะแม้จะมีอยู่ในร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป แต่หลายร้านเอาไปแอบซุก แอบเสียบไว้จนหาได้ยาก

อยากหาอ่าน ต้องคาดคั้น ถามหา โดยบอกชื่อหนังสือและผู้แต่งกับพนักงาน แต่ถ้าหาอ่านได้ อาจารย์ปราโมทย์ ประสาทกุล รับประกันว่าหนังสือเล่มนี้จะคุ้มค่าต่อความพยายามของท่านอย่างแน่นอน

“โมด บางปะกงจะ ที่จัดอ่านจบแล้ว ขอแนะนำจริงๆ ว่า ได้รอรรถครบเครื่อง เหมือนกินอาหารแค่หนึ่งจาน แต่ได้ครบทุรส ได้วิรามินครบ A-Z แต่สิ่งที่เหนือกว่านั้นคืออาหารใจ คือ สนุกและเพลิดเพลินมาก ๆ เหนือกว่านั้นอีกคือประโยชน์ที่ให้กับผู้บริโภคที่ไม่ค่อยจะมีความรู้รอบตัวอย่างพี่ ทอง อยู่ในหนังสือเล่มนี้แค่ 2 ชั่วโมง แต่คุณค่าที่ได้มหาศาล ต่อไปจะเป็นแฟนคลับของ โมด บางปะกง ไปตลอดจ้ะ

อ้อ ชอบบทกลอนนิราศตอนจบด้วย ภาพวาดที่เขียนก็มีมือเยี่ยม เก่งหลายอย่างจริงๆ น้องเรา”

จริยา แสงประดับ
อดีตหัวหน้าส่วนส่งเสริมธุรกิจภาครัฐบาล
สำนักกิจกรรมพิเศษ ธนาคารกรุงเทพฯ
20 ธันวาคม 2555

ผม

คนไทยถือว่าหัวหรือศีรษะเป็นของสูง และเป็นที่เคารพ ดังเช่นคำว่า “เจ้าเหนือหัว” อันหมายถึงพระมหากษัตริย์ เนื่องจากหัวเป็นของสูง จึงไม่ยอมให้ใครมาจับเล่นได้ นอกจากพ่อแม่และผู้ที่เราเคารพเท่านั้น ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลหนึ่ง ที่อาชีพช่างทำผมเป็นอาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนไทย

แต่ชาวตะวันตกกลับถือว่า หัวเป็นเพียงอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย เช่นเดียวกับอวัยวะอื่นๆ จึงไม่ใส่ใจที่ใครจะจับหัวเล่น ซึ่งต่างกับคนไทยที่ไม่ยอมให้ใครมาจับหัว และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการชกต่อยขึ้นได้ แต่ความเชื่อเช่นนี้ได้ลดลงในคนรุ่นใหม่ อันเนื่องมาจากโลกาภิวัตน์ เช่น การเดินราของวัยรุ่นที่ใช้หัวหมอนบนพื้นดิน ซึ่งคนไทยรุ่นเก่าถือว่าเป็นของต่ำ เป็นต้น

เพราะหัวเป็นที่พิเศษ ภาษาไทยจึงมีคำเรียก “ขน” ที่อยู่บนหัวว่า “ผม” แต่ถ้าอยู่ที่อื่นตามร่างกายก็จะเรียกว่า ขน ทั้งหมด ยกเว้นขนบนใบหน้าที่มีชื่อเรียกต่างๆ กัน ได้แก่ คิ้ว หนวด และเครา

ส่วนภาษาอังกฤษมีเพียงคำเดียวที่ใช้แทนทั้งผมและขน คือ hair แต่ก็มีคำเฉพาะสำหรับขนบนใบหน้า คือ คิ้ว (eyebrow) หนวด (moustache) และเครา (beard) เช่นเดียวกับภาษาไทย

เนื่องจากคนไทยสมัยก่อนนับถือหัว จึงมีพิธีหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับผม เช่น โกนผมไฟ (โกนผมเด็กทารก) และโกนจุก เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันจะมีให้เห็นแค่โกนผมไฟ แต่ไม่มีเด็กไว้ผมจุกให้โกนอีกแล้ว

การที่เรามักจะโยนว่าคนแก่ต้องผมหงอก ได้ส่งผลให้คนวัยกลางคนต้องไปย้อมผมกันเป็นแถว โดยเฉพาะนักร้องเมืองไทย ที่มีแต่คนผมดำ ซึ่งต่างกับประเทศอื่นๆ ที่ถือว่าสีของผมเป็นเรื่องธรรมชาติ เช่น อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 นายจุนอิจิโร โคเออิซุมิ ที่ผมทั้งขาวและยาวก่อนอายุ 60 หรืออดีตประธานาธิบดีคลินตัน ที่ผมขาวก่อนอายุ 60 เช่นกัน

ในเมื่อเรามีความใส่ใจในผมเป็นพิเศษ ก็น่าจะรู้ถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผมไว้บ้าง ดังนี้

ผมและเล็บมีส่วนประกอบของสารชนิดเดียวกันคือ keratin ซึ่งเป็นโปรตีนชนิดหนึ่ง

คนโดยทั่วไปมีรูขุมขนประมาณ 100,000 รู บนศีรษะ รูขุมขนนี้ไม่สามารถทำให้เพิ่มขึ้นได้ มีแต่จะค่อยๆ ลดลง เมื่ออายุมากขึ้น เด็กแรกเกิดจะมีรูขุมขน

มากที่สุดคือ ประมาณ 1,000 รู ต่อตารางเซนติเมตร (ตร.ซม.) เมื่ออายุ 25 ปี รูขุมขนก็จะลดลงเหลือประมาณ 600 รู ต่อ ตร.ซม. และจะลดลงอีกจนเหลือประมาณ 300 รู ต่อ ตร.ซม. เมื่ออายุ 40 กว่าๆ จากนั้นก็จะไม่ค่อยลดลงมากนัก อย่างไรก็ตาม จำนวนรูขุมขนและการลดลงของรูขุมขนย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลด้วย เช่น คนผมแดงจะมีรูขุมขนประมาณ 90,000 รู ต่อ ตร.ซม. คนผมดำจะมีรูขุมขนประมาณ 110,000 รู ต่อ ตร.ซม. และคนผมสีทองจะมีรูขุมขนประมาณ 130,000 รู ต่อ ตร.ซม.

ผมจะเริ่มกลายเป็นสีเทา ก็เพราะเซลล์สีผมในเหง้าผมที่อยู่ในรูขุมขนทำงานบกพร่อง เหง้าผมจะมีประสิทธิภาพลดลงเมื่ออายุมากขึ้น หรือเมื่อเกิดความกังวล และความกังวลยังมีผลทำให้ผมร่วงอีกด้วย ตามปกติแล้ว ผมจะร่วงวันละ 50-100 เส้น

ผมผู้หญิงจะยาวช้ากว่าผมผู้ชาย และผู้หญิงร้อยละ 40 เมื่อถึงวัยหมดประจำเดือน ก็จะเริ่มมีอาการผมร่วง ส่วนผู้ชายเมื่อถึงอายุ 50 ปี ประมาณร้อยละ 50 ก็จะเริ่มมีอาการผมร่วงเช่นกัน

ผมจะยาวประมาณครึ่งนิ้วต่อเดือน และจะเจริญเติบโตไปเรื่อยๆ อีก 6-7 ปี ก็จะหยุดโต จากนั้นผมก็จะร่วง แล้วก็จะมีผมใหม่เกิดขึ้น โดยทั่วไปแล้ว แต่ละรูขุมขนสามารถสร้างผมใหม่ได้ประมาณ 20 ครั้ง เมื่อไม่มีผมใหม่งอกขึ้นแทนผมเก่าที่ร่วงลงจะเกิดอาการหัวล้าน

คนส่วนใหญ่กว่าจะรู้ตัวว่า กำลังจะหัวล้าน ก็ต่อเมื่อผมได้หายไปเกือบครึ่งหนึ่งแล้ว ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้นก็จะสายเกินแก้แล้ว

ผมสามารถเจริญเติบโตได้ถึง 1 เมตร จึงจะหยุดโต ผมกว่าจะยาวถึงปากก็ต้องใช้เวลาราว 3 ปี และถ้าจะให้ยาวถึงเอว (ราว 80-90 เซนติเมตร) ต้องใช้เวลาประมาณ 7 ปี

สำหรับรางวัลอินเบลปีล่าสุด ก็ได้ให้แก่ผู้วิจัยเรื่องผมคือ ในสาขาฟิสิกส์ มอบให้กับนักวิจัยอเมริกันและอังกฤษ 4 คน (Joseph Keller, Raymond Goldstein, Patrick Warren และ Robin Ball) ในการคำนวณค่าสมมูลย์ของแรงที่ทำให้ผมทรงทางแม่เหล็กไฟฟ้าและรักษารูปทรงไว้ได้

ในปี พ.ศ. 2553 ก็ได้มอบให้ผู้วิจัยเกี่ยวกับขน คือ ในสาขาสาธาณสุข มอบให้ Manuel Barbeito, Charles Mathews และ Larry Taylor แห่งสำนักงานความปลอดภัยและสุขภาพทางอุตสาหกรรม ของรัฐแมริแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับงานวิจัยทดลองที่พบว่า จุลินทรีย์จะติดอยู่ที่เคราของนักวิทยาศาสตร์

รางวัลอินเบล: รางวัลสำหรับงานวิจัยที่ทำให้ “ข้า” ก่อน “คิด”

มีหนทางใดหรือไม่ ให้คนมีลูกมากขึ้น?

ความกังวลของหลายประเทศที่กำลังก้าวสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุคือการประสพกับปัญหาขนาดของกำลังแรงงานที่จะมีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และปัญหาในการดูแลให้สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุที่นับวันจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ตัวการหลักที่นำไปสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุนั้นคือการที่ประชากรที่มีลูกกันน้อยลง (อัตราเจริญพันธุ์รวมลดลง) ประกอบกับประชากรโดยเฉลี่ยมีอายุที่ยืนยาวขึ้น ดังนั้น เพื่อบรรเทาปัญหาที่จะตามมาคือการเป็นสังคมผู้สูงอายุ หลายๆ ประเทศจึงพยายามผลักดันนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ประชากรมีลูกเพิ่มขึ้น ด้วยหวังว่าจะสามารถเพิ่มกำลังแรงงานเพื่อมาเป็นที่พึ่งในการพัฒนาประเทศในอนาคตได้ แต่โดยมากแล้วนโยบายเหล่านี้ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ อัตราเจริญพันธุ์มักไม่ได้เพิ่มขึ้น หน้าที่ยังคงเดินหน้าลดลงต่อไป เช่นประเทศสิงคโปร์ที่รัฐบาลได้พยายามหลากหลายวิธีเพื่อส่งเสริมให้ประชากรมีลูกกันมากขึ้น ดังที่ได้พูดคุยกันไปแล้วเมื่อฉบับที่แล้ว

แนวโน้มอัตราเจริญพันธุ์รวมของประเทศพัฒนาแล้วมีรูปแบบที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน คือเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคเบบี้บูมเป็นต้นมา อย่างเช่นประเทศในสหภาพยุโรปที่อัตราเจริญพันธุ์รวมเฉลี่ยในปี 2513 อยู่ที่ประมาณ 2.4 และลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงประมาณ 1.6 ในปัจจุบัน

แต่มีอยู่กลุ่มประเทศหนึ่งในยุโรปที่แนวโน้มอัตราเจริญพันธุ์สวนทางกับประเทศอื่น คือตั้งแต่ช่วงประมาณปี 2526 เป็นต้นมา อัตราเจริญพันธุ์ของประเทศเหล่านี้กลับเริ่มเพิ่มขึ้น สวนทางกับแนวโน้มประเทศส่วนใหญ่ในยุโรป

ประเทศเหล่านี้คือกลุ่มประเทศนอร์ดิก ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน และเดนมาร์ก เป็นต้น

ในช่วงปี 2513 ประเทศนอร์เวย์มีอัตราเจริญพันธุ์รวมที่ 2.5 ซึ่งถือว่าสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในยุโรปเล็กน้อยในยุคนั้น ในช่วงระยะอีก 10 ปีต่อมา อัตราเจริญพันธุ์ของนอร์เวย์เริ่มลดลงเฉกเช่นประเทศในยุโรปอื่นๆ โดยในปี 2526 อัตราเจริญพันธุ์รวมของนอร์เวย์อยู่ที่ประมาณ 1.6 ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศอื่นๆ ในยุโรป

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงปี 2526 เป็นต้นมา อัตราเจริญพันธุ์รวมของนอร์เวย์เริ่มไต่สูงขึ้นไป ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ในยุโรปยังคงลดลงต่อไป ในปัจจุบันอัตราเจริญพันธุ์รวมของนอร์เวย์เพิ่มขึ้นจากเมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้วมาอยู่ที่ประมาณ 1.9 เช่นเดียวกับสวีเดนที่อัตราเจริญพันธุ์เพิ่มขึ้นจากประมาณ 1.6 ในปี 2526 มาเป็นประมาณ 1.9 เช่นเดียวกันในปัจจุบัน

จึงกลายเป็นที่จับตามองว่าประเทศเหล่านี้ใช้มาตรการและนโยบายที่แตกต่างจากประเทศอื่นๆ อย่างไรจึงสามารถเพิ่มอัตราเจริญพันธุ์รวมได้ เราจะสามารถนำประสบการณ์จากประเทศเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในประเทศที่กำลังประสบปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงานได้หรือไม่

กลุ่มประเทศนอร์ดิกเป็นประเทศรัฐสวัสดิการที่มีนโยบายเพื่อสังคมเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่านโยบายทั้งหลายที่ส่งผลให้ประชากรมีลูกเพิ่มขึ้นนั้นไม่ได้มีวัตถุประสงค์ตั้งต้นเพื่อเพิ่มอัตราเจริญพันธุ์โดยตรง แต่เป็นนโยบายเพื่อเน้นการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และเพื่อยกระดับความกินดีอยู่ดีของเด็กและครอบครัวเป็นหลัก นโยบายเหล่านี้ได้แก่นโยบายลาคลอดบุตร และนโยบายการให้บริการศูนย์ดูแลเด็กอย่างกว้างขวางโดยรัฐช่วยเหลือค่าใช้จ่าย

ยกตัวอย่างเช่นนโยบายการลาคลอดในประเทศสวีเดน ที่มีความแตกต่างจากประเทศอื่นทั้งระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาที่ยาวนาน และการให้สิทธิการลานั้นแก่ทั้งพ่อและแม่อย่างเท่าเทียม ในสวีเดนนั้น ทั้งพ่อและแม่สามารถลาคลอดและลาเพื่อดูแลบุตรรวมกันได้ถึง 480 วัน หรือประมาณ 1 ปี 4 เดือน โดยสามารถเก็บใช้วันลาได้จนกระทั่งลูกอายุ 8 ปี ทั้งนี้พ่อและแม่สามารถแบ่งปันวันลาเหล่านี้เพื่อเลี้ยงบุตรกันอย่างก็ได้ แต่ได้บังคับกันส่วนของพ่อเอาไว้อย่างน้อย 60 วัน นอกจากนี้ ในช่วงระยะเวลาที่ลาทั้งพ่อและแม่ยังคงมีสิทธิได้รับเงินเดือนร้อยละ 80 ของเงินเดือนตามปกติในขณะที่ลาอีกด้วย

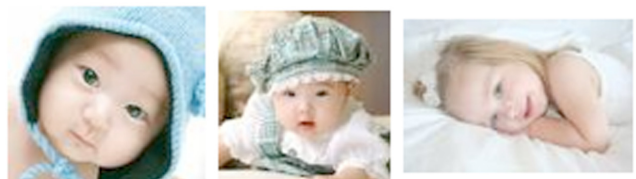
ในขณะที่ประเทศนอร์เวย์ ทั้งพ่อและแม่สามารถร่วมกันลาคลอดและลาเพื่อดูแลบุตรรวมกันได้ถึง 46 สัปดาห์ โดยยังได้รับเงินเดือนเต็ม หรือ 56 สัปดาห์ โดยได้รับเงินเดือนร้อยละ 80 ของเงินเดือนตามปกติ เช่นเดียวกันกับสวีเดน คือพ่อและแม่จะแบ่งวันลากันอย่างก็ได้ แต่ส่วนของพ่อนั้นถูกกันเอาไว้ 10 สัปดาห์

อย่างที่กล่าวข้างต้นว่านโยบายไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อสนับสนุนการมีบุตรของประชาชนเป็นหลัก แต่เป็นการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ คือเป็นการส่งเสริมให้ภาระการเลี้ยงลูกนั้นเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทั้งพ่อและแม่ ไม่ใช่ตกอยู่ที่แม่เพียงคนเดียว และที่สำคัญคือเป็นการลดความเสียเปรียบในการถูกจ้างงานของผู้หญิงเนื่องจากโดยทั่วไปฝ่ายหญิงมีความเสียเปรียบเพราะต้องลาคลอด นายจ้างโดยทั่วไปจึงอยากที่จะเลือกจ้างผู้ชายมากกว่า แต่ด้วยนโยบายนี้แล้ว ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงมีโอกาสในการลาคลอดเพื่อเลี้ยงดูบุตรเท่าเทียมกันมากขึ้น ความเสียเปรียบของเพศหญิงในการถูกจ้างงานจึงอาจมีน้อยลง

ด้วยนโยบายการลาคลอดของทั้งสวีเดนและนอร์เวย์ที่พ่อแม่ยังคงได้รับเงินเดือน (ส่วนใหญ่) ในขณะที่ลาอยู่ คนที่รายได้สูงจึงไม่รู้สึกว่าคุณเสียรายได้มากนักหากจะมีบุตร ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาในการมีลูกจึงค่อนข้างน้อยในประเทศทั้งสองนี้ ซึ่งแตกต่างจากโดยทั่วไปที่โดยเฉลี่ยกลุ่มคนที่มีการศึกษาน้อยมักมีบุตรมากกว่ากลุ่มคนที่การศึกษาสูงอยู่มาก

นโยบายอื่นๆ ของนอร์เวย์และสวีเดนเช่นการมีบริการศูนย์ดูแลเด็กที่ทั่วถึงเป็นอีกนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นดีอยู่ดีของเด็กและครอบครัว แต่มีผลพลอยได้คือประชาชนมีลูกกันมากขึ้นเนื่องจากพ่อและแม่ยังคงสามารถทำงานได้โดยมีสถานที่รับดูแลลูกที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองจากรัฐบาล

การเพิ่มการเกิดของประชากรเป็นเพียงหนึ่งในหลากหลายมาตรการเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาที่มาพร้อมกับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องพิจารณาทางเลือกให้ครบด้านและอาจจำเป็นต้องใช้หลายนโยบายประกอบกัน นอกจากนี้แต่ละประเทศล้วนมีความแตกต่างเฉพาะด้าน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความแตกต่างเหล่านี้ด้วยในการวางแผนทิศทางการพัฒนาของชาติ

ชีวิตในวัยสูงอายุ...ดีจริงหรือ...แล้วเราจะปรับตัวอย่างไร? (ตอนที่ 2)

จดหมายข่าวปีที่ 33 ฉบับที่ 2 ผู้เขียนได้นำข้อดีของการก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุหลังเกษียณมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อให้กำลังใจผู้สูงอายุในการดำเนินชีวิต วัยสูงอายุเป็นอีกหนึ่งช่วงเวลาดีๆ ที่จะได้มีเวลานั่งพิจารณาสิ่งที่ทำลงไปตลอดทั้งชีวิต ว่ามีดีมากพอที่จะทำให้คุณจากโลกนี้ไปอย่างหมดห่วงหรือไม่ แต่ความสุขในวัยสูงอายุอาจหายวับไปกับตา หากยังพกพา “พฤติกรรมทำลายความสุข” ที่จะนำเสนอต่อไปนี้

1. จู้จี้ขี้บ่น ปกติคนเป็นพ่อแม่ มักเห็นลูกเป็นเด็กอยู่เสมอ แต่บางครั้งอาจต้องทำใจมองลูกอย่างคนที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ลดการจู้จี้ขี้บ่น และการเข้าไปชี้แนะชีวิตลูกให้มาก ควรเปลี่ยนเป็นการเข้าใจและให้กำลังใจแทน เพราะการบ่นทำให้ไม่มีความสุข ลูกก็ไม่มีความสุข ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็แย่ลง ควรใช้เวลาที่เหลือนี้รักกันให้มากขึ้น

2. เข้าไปยุ่งกับครอบครัวของลูก แม้จะเป็นความหวังดีของพ่อแม่ แต่บางครั้งต้องพิจารณาก่อนว่า ลูกและครอบครัวของเขาพร้อมจะยอมรับไหม เพราะเราเคยได้ยินกรณีพิพาทกันอยู่บ่อยๆ ที่พ่อแม่เข้าไปยุ่งยามในชีวิตครอบครัวของลูกจนเกิดการทะเลาะกันใหญ่โต ซึ่งอาจเป็นเพียงการสื่อสารที่ผิดพลาดหรือไม่เข้าใจจุดประสงค์ของกันและกัน

3. ใจร้อน ชีวิตในวัยสูงอายุไม่จำเป็นต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็วเหมือนสมัยวัยทำงาน ผู้สูงอายุที่เคยเป็นผู้บริหารอาจเคยต้องตัดสินใจเด็ดขาด ปุบปับ แต่ชีวิตในวันนี้ ผู้สูงอายุควรปลดตัวเองจากภาระการงานต่างๆ ได้แล้ว หากติดนิสัยใจร้อนมาด้วย ก็อาจนำมาใช้กับคนใกล้ตัวแทน จะเป็นการดิหากใช้เวลาที่เหลือน้อยๆ ปรับตัวให้ใจเย็นลง ลดความตึงเครียด เปลี่ยนมาฝึกให้เป็นคนยิ้มง่าย และหัวเราะให้มากขึ้น

4. เห็นแก่ตัว ในวันที่มีกำลังใจวังชา คุณอาจไม่รู้สึกลอยๆ ช่วยใคร และคิดว่าเวลาที่ตนเองลำบากก็ไม่เห็นมีใครช่วยคุณ แต่ในวันที่คุณอยู่ในวัยสูงอายุ หากยังพกนิสัยนี้ไปด้วย จะทำให้ชีวิตในวัยสูงอายุลำบาก และขาดที่พึ่งพอสสมควร เพราะว่าคุณไม่ได้มีพลังกำลังทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตัวเองไปตลอด

5. ปากร้าย ชอบพูดจาไม่ดี ถึงแม้จะเป็นลูกหลาน คนใกล้ชิด แต่ถ้าให้เลือกก็ไม่เห็นมีใครอยากอยู่ใกล้คนที่จิตใจไม่ดี พูดจาไม่ดี เพราะทำให้พวกเขาจิตใจหม่นหมองไปด้วย ที่ต้องมานั่งฟังคนพรวบ่นถึงความเลวร้ายของสิ่งต่างๆ รอบตัว ดังนั้นคนที่เริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุ ควรพยายามปรับทัศนคติของตนเอง ลดการมองโลกในแง่ร้ายลงบ้าง และหันมามองโลกในแง่ดีจะทำให้เรามีความสุขและครอบครัวมีความสุขไปด้วย

6. หมกมุ่นอยู่กับอายุขัย การหมกมุ่นในเรื่องการพินันหรือความมั่งงายในไสยศาสตร์ ไม่ทำให้ชีวิตในวัยสูงอายุมีความสุข หรือสมบูรณ์ขึ้นได้ มีแต่ความพึงพอใจชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้น หากลด ละ เลิกได้ น่าจะทำให้ชีวิตในวัยสูงอายุมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ที่มา :

Kittipan. 2555. ชวนรู้จักข้อดีของความชรา.

[<http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/article/31397>]

สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2556

ประชากรประชุมกัน

จงจิตต์ ฤทธิรงค์
Jongjit.rit@mahidol.ac.th

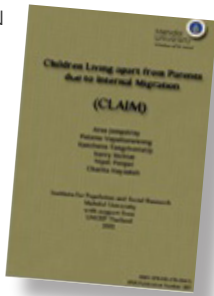
สมาคมนักประชากรไทย ซึ่งมี รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ เป็นนายกสมาคมฯ ได้จัดประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2555 เมื่อวันที่ 22-23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร และมีผู้สนใจเข้าร่วมจำนวน 191 คน

ในการประชุมวิชาการครั้งนี้ได้จัดให้มีการนำเสนอบทความใน 8 ประเด็น คือ อนามัยการเจริญพันธุ์ การย้ายถิ่นและความเป็นเมือง ประชากรต่างวัย คุณภาพชีวิตประชากร ประชากรและสุขภาพ ประชากรและการพัฒนา ผู้สูงอายุ และข้อมูล เทคนิค ระเบียบวิธีการประชุมครั้งนี้ มีปาฐกถาศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ ในหัวข้อ “จะพัฒนาคุณภาพคนไทยอย่างไรให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง” และการอภิปรายเรื่อง “Population and Policy in Low Fertility Countries in East Asia: Implication for Thailand” โดย Professor Seungwook Lee, Professor Naohiro Ogawa, Professor Jy-ping Lin และ Ms. Suwanee Khamman มีศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ เป็นประธานการอภิปราย

สมาคมนักประชากรแห่งเอเชีย (Asian Population Association-APA) ซึ่งมี รศ.ดร.สุรีย์พร พันพิง Executive Secretary ของสมาคมฯ ได้จัดการประชุมวิชาการ “นักประชากรแห่งเอเชียครั้งที่ 2” ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 26-29 สิงหาคม 2555 ณ โรงแรม ดิอิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ค กรุงเทพมหานคร มีสมาชิกสมาคมและผู้สนใจจาก 44 ประเทศในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก จำนวน 638 คน เข้าร่วมประชุม การประชุมครั้งนี้ แบ่งการนำเสนอบทความด้านประชากรและสังคมในภูมิภาคเอเชียเป็น 19 หัวข้อ ครอบคลุมทั้งเรื่อง ผู้สูงอายุ เพศวิถี อนามัยเจริญพันธุ์ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การย้ายถิ่น แรงงานศึกษา และอื่นๆ มีบทความได้รับเลือกให้นำเสนอต่อที่ประชุมจำนวน 798 บทความ เป็นการนำเสนอปากเปล่า 554 บทความ และนำเสนอผ่านโปสเตอร์ 244 บทความ ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดหัวข้อการนำเสนอและบทความพร้อมชื่อผู้เสนอบทความทั้งหมดได้ที่ <http://www2.ipsr.mahidol.ac.th/apa2012/conference-program.php> และชมบรรยากาศตลอดการประชุมได้ที่ <http://www.youtube.com/watch?v=mNSHRiBimCg&feature=youtube>

ฉบับนี้ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ขอเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการย้ายถิ่นภายในประเทศที่มีต่อเด็กในประเทศไทย : Children Living apart from Parents due to Internal Migration (CLAIM)” โดย รศ.ดร.อารี จำปากลาย, รศ.ดร.ปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์, ผศ.ดร.กาญจนา ตั้งชลทิพย์, Dr. Kerry Richter, นิพัทธ์ พันภัย และชาริตา ทะยิเต

งานวิจัยนี้มุ่งทำความเข้าใจผลกระทบของการย้ายถิ่นภายในประเทศของพ่อแม่ที่มีต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของลูกที่ไม่ได้ย้ายตามไปด้วย โดยเฉพาะสุขภาพกาย สุขภาพจิต และความอยู่ดีมีสุขของลูกในมิติทางสังคมและจิตใจ การวิจัยยังให้ความสนใจกับความอยู่ดีมีสุขของผู้เลี้ยงดูเด็ก และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เป็นที่ทราบกันดีว่า การย้ายถิ่นไปทำงานที่อื่นของประชากรวัยแรงงานไม่เว้นแม้กระทั่งผู้ที่มีลูกเล็กนั้น เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานในบ้านเรา รายงานวิจัยเรื่องนี้ จะบอกท่านว่า เกิดอะไรขึ้นกับลูกและครอบครัว รวมทั้งผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในถิ่นต้นทาง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและเลือกนโยบายที่ทำให้การย้ายถิ่นเกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกคน

ผู้สนใจสามารถหาอ่านและดาวน์โหลด ได้ที่ <http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Research/CLAIM/CLAIM-Report.htm>

จัดเป็นประจำทุกวันพุธ เวลา 12.30-13.30 น. ที่สถาบันวิจัยประชากรและสังคม สนใจกำหนดการเสวนาแต่ละเดือน ดูที่ www.ipsr.mahidol.ac.th

“Migration in Cambodia: Report of the Cambodian Rural Urban Migration Project” โดย Zachary Zimmer, PhD, University of California, San Francisco. Department of Social and Behavioral Sciences. San Francisco, California, USA. 12 ธ.ค. 55

“Reflections on Socially Just, Culture Centered Mental Health Services” โดย Dr. Kathryn L. Norsworthy, Ph.D. 19 ธ.ค. 55

“จะประมาณความชุกของภาวะทุพพลภาพในผู้สูงอายุไทยจากข้อมูลหลายๆ ชุดอย่างไรดี?” โดย ปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์ 26 ธ.ค. 55

“Effect of Care-Receipt on Older Adults’ End-of-Life Planning” โดย Jung-Wha Ha 9 ม.ค. 56

“ประสบการณ์จากการสนับสนุนและการเรียนรู้จากต่างแดน” โดย น.ส. ทิวารัตน์ ต.เจริญ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาประชากรศาสตร์ 16 ม.ค. 56

“Health Expectancy in Thai Elderly” โดย Benjawan Sophonratanapokin 23 ม.ค. 56

“The Impact of Ill-health on the Economic of Elderly” โดย Kanjana Tisayaticom 30 ม.ค. 56

จำนวนประชากรโลกปี 2555

จำนวนประชากรโลก ได้เพิ่มสูงกว่า 7 พันล้านคนในปี 2555 โดยอัตราเติบโตของจำนวนประชากรโลกในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 1.2% ต่อปี กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) ได้คาดการณ์ว่า จำนวนประชากรโลกจะแตะหนึ่งหมื่นล้านคนในปี 2626 หรือในอีก 70 ปีข้างหน้า

จากจำนวนประชากรโลกในปี 2555 จะเห็นได้ว่า จีนยังคงครองแชมป์ประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 1 ของโลก ด้วยจำนวน 1,350 ล้านคน ตามมาด้วยอินเดีย มีจำนวน 1,260 ล้านคน ทั้งสองประเทศนี้มีประชากรมากถึง 1 ใน 3 ของจำนวนประชากรโลก และในอีก 40 ปีข้างหน้า คือ ในปี 2593 อินเดียจะกลายเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลก แซงหน้าจีน อันเนื่องมาจากนโยบายการมีลูกคนเดียวของรัฐบาลจีน

สำหรับประเทศไทย สภาพัฒน์ฯ ประมาณว่า ในปี 2555 มีประชากร 64.3 ล้านคน จัดเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับที่ 20 ของโลก และมีจำนวนมากเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ คาดว่าในปี 2593 จำนวนประชากรไทยจะมีแนวโน้มลดลง อันเป็นผลมาจากการเกิดที่ลดน้อยลงนั่นเอง

ประเทศที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย 10 อันดับแรก ในปี 2555 และ 2593

อันดับ	พ.ศ. 2555		พ.ศ. 2593	
	ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ประเทศ	จำนวนประชากร (ล้านคน)
1	จีน	1,350	อินเดีย	1,691
2	อินเดีย	1,260	จีน	1,311
3	สหรัฐอเมริกา	314	สหรัฐอเมริกา	423
4	อินโดนีเซีย	241	ไนจีเรีย	402
5	บราซิล	194	ปากีสถาน	314
6	ปากีสถาน	180	อินโดนีเซีย	309
7	ไนจีเรีย	170	บังกลาเทศ	226
8	บังกลาเทศ	153	บราซิล	213
9	รัสเซีย	143	สาธารณรัฐคองโก	194
10	ญี่ปุ่น	128	เอธิโอเปีย	166
20	ไทย ²	64	ไทย	64

แหล่งที่มา:

- Population Reference Bureau. (2012). 2012 World Population Data Sheet. Washington DC, USA.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). ผลการคาดประมาณประชากรไทย พ.ศ. 2553-2583.

ข่าวสถาบันฯ

* 10-17 พ.ย. 55 รศ.ดร.ชื่นฤทัย กาญจนนะจิดรา เข้าร่วมประชุม The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria ณ สมาพันธ์รัฐลิวีเซีย * 19-21 พ.ย. 55 รศ.ดร.สุรียพร พันพิง และ รศ.ดร.อมรา สุนทรธาดา ให้การต้อนรับคณะนักวิชาการชาวภูฏาน ที่เข้ารับการอบรม “Gender & HIV/AIDS Vulnerability” ที่สถาบันฯ * 21 พ.ย. 55 อาจารย์ ดร.เฉลิมพล แจ่มจันทร์ ได้รับแต่งตั้งจากสภามหาวิทยาลัย ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิจัยประชากรและสังคม ตั้งแต่วันที่ 3 มิ.ย. 55 * 26 พ.ย.-14 ธ.ค. 55 รศ.ดร.อุไรวรรณ คณิงสุขเกษม และคณะ จัดฝึกอบรมนานาชาติ “Regional Workshop on Monitoring and Evaluation of Population, Health and Nutrition Programs” ที่โรงแรมรอยัลเบญจา * 27 พ.ย.-1 ธ.ค. 55 รศ.ดร.ชื่นฤทัย กาญจนนะจิดรา เข้าร่วมประชุม The First Meeting of the Forum Organizing Committee-Third Global Forum on Human Resources for Health ณ สมาพันธ์รัฐลิวีเซีย * 3 ธ.ค. 55 บุคลากรสถาบันฯ ร่วมพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ห้องโถงพระบรมรูป ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี **รูป 1** * 5 ธ.ค. 55 บุคลากรสถาบันฯ ร่วมพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ลานหน้าตึกสำนักงานอธิการบดี * 6 ธ.ค. 55 รศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล นำเสนอผลการศึกษา และข้อเสนอต่อ สื่อมวลชน “สื่อกับการผลิตซ้ำ ความรุนแรง และอคติทางเพศ” ณ สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย * 12 ธ.ค. 55 รศ.ดร.ฤาเดช เกิดวิชัย ศิษย์เก่าสถาบันฯ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ประชากรศาสตร์) ซึ่งมี รศ.ดร.โยธิน แฉวงดี เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็น อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา * 17 ธ.ค. 55 รศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล ให้สัมภาษณ์รายการ Six Minutes ประเด็น “ข้อเสนอแทนการผลักดันกลับแรงงานข้ามชาติหลังพ่นเส้นตายพิสูจน์สัญชาติ” * 18 ธ.ค. 55 Andy Hall ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ สถาบันฯ ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ประเทศไทย เกี่ยวกับ “ข้อกังวลหลังเส้นตายกระบวนการพิสูจน์สัญชาติแรงงานข้ามชาติ” * 20 ธ.ค. 2555 ศ.ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล อาจารย์ ดร.ศุทธิดา ชนวนัน ดร.ปิยะวัฒน์ เกตุวงศา และ คุณวิชาญู ชูรัตน์ (ศิษย์เก่าสถาบันฯ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) เข้ารับรางวัลผลงานวิจัยที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผลงานวิจัยดีเด่นประจำปี 2555 จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) * 21 ธ.ค. 55 ศ.เกียรติคุณ ดร.บุญเลิศ เสียวประไพ ที่ปรึกษาสถาบันฯ เป็นประธานเปิดงานรื่นเริงส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ 2556 ที่สถาบันฯ **รูป 2** * 24 ธ.ค. 55 รศ.ดร.สุรียพร พันพิง และคณะผู้บริหาร ให้การต้อนรับคณะผู้บริหาร BKKBN จากประเทศอินโดนีเซียที่มาเยี่ยมชมสถาบันฯ และร่วมเป็นภาคีทางวิชาการ * 26 ธ.ค. 55 รศ.ดร.สุรียพร พันพิง และคณะผู้บริหารเข้าอำนวยความสะดวก ศ.นพ.รัชตะ รัชตะนาวิน อธิการบดี ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล * 10 ม.ค. 56 รศ.ดร.สุรียพร พันพิง ให้การต้อนรับ ศ.นพ.รัชตะ รัชตะนาวิน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล และคณะผู้บริหาร ที่มาร่วมลงนามในข้อตกลงการปฏิบัติงานของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม **รูป 3** * 10 ม.ค. 56 สถาบันฯ จัดงานแสดงความยินดีในโอกาสที่ ศ.ดร.เบญจายอดดาเนิน แอ็ดติจได้ รับตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณจากมหาวิทยาลัยมหิดล และร่วมแสดงความยินดี แต่ ศ.เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จารุสฤทธิรงค์ ที่ได้รับตำแหน่งประธานคณะกรรมการสาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ **รูป 4**

วิสัยทัศน์: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม เป็นสถาบันชั้นนำในระดับนานาชาติ ที่สรรสร้างวิชาการด้านประชากรและสังคม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รูป 1

รูป 2

รูป 3

รูป 4

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ 2556
“รักภวัญญู ใฝ่เรียนรู้อ่านหนังสือ
พัฒนาปัญญา นำพาไทยสู่อาเซียน”

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 17/2536
ปนง.พ.พุทธมณฑล

รอบบริเวณอาคารประชาสังคมอุดมพัฒนา
ของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 โทรศัพท์ 0-2441-0201 0-2441-9666 โทรสาร 0-2441-9333 E-mail : directpr@mahidol.ac.th, Website: www.ipr.mahidol.ac.th ที่ปรึกษา รศ.ดร.สุรียพร พันพิง ผู้อำนวยการสถาบันฯ บรรณาธิการ ภาพ วิงษ์เอก โยธิน แสงวงศ์ อารี จำปกกลาย กองบรรณาธิการ กมลชนก ขำสุวรรณ กาญจนาน เกียนหลาย กุศล สุนทรธาดา จรัมพร ให้ลาออง จีรวาดี สำอองกิจ เฉลิมพล แจ่มจันทร์ วีระพงษ์ สันติภาพ ปราโมทย์ ประสาทกุล บัทยา ว่าพัฒนางค์ มนสิการ กาญจนนะจิดรา น่านงค์ ฉิมสุข พอลดา บุญตโรณะ เพ็ญพิลล ฉอมนต์ ทรินทร์ เกียรติ วรชัย ทองไชย ศรินทร์ห์ กิตติสุขสถิต สุทธิดา ชนวนัน สักกรินทร์ นิยมศิลป์ สุชาดา ทวีสิทธิ์ เสาวภาค สุขสินชัย อมรา สุนทรธาดา อภิชาติ จารุสฤทธิรงค์ อพิพนทร์ พิทักษ์มหาเขต ฝ่ายศิลป์ สมชาย ทรัพย์ยอดแก้ว จุฑารัตน์ ทรัพย์ยอดแก้ว ฝ่ายสมาชิก จีรวารณ หงษ์ทอง ดิตตอสมถาม โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร โทรศัพท์ 0-2441-0201 ต่อ 100 หรือ 0-2441-9666